

Dosarul nr. 3ra-42/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (V.Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M.Guzun, V.Clima, G.Dașchevici)

Î N C H E I E R E

16 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Nina Vascan

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons”, reprezentată de avocatul Aurel Lefter,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, persoană terță ÎM „Instituția Națională Teatrul municipal Satiricus Ion Luca Caragiale” cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, terț ÎM „Instituția Națională Teatrul municipal Satiricus Ion Luca Caragiale”, privind anularea deciziei Agenției pentru Supraveghere Tehnică nr. 11 din 01 iulie 2019 „cu privire la aplicarea sancțiunilor economice”,

c o n s t a t ă :

La data de 18 iulie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, persoană terță ÎM „Instituția Națională Teatrul municipal Satiricus Ion Luca Caragiale” cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data 08 noiembrie 2017 de către Inspecția de Stat în Construcții a fost emis Procesul-verbal de control intermediar nr. 108 al volumelor și costului lucrărilor executate la obiectivul „Lucrări de reconstrucție a Teatrului Municipal Satiricus Ion Luca Caragiale”.

La data de 14 noiembrie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” a contestat procesul-verbal din 08 noiembrie 2017, iar în rezultatul examinării contestației, prin hotărârea din 12 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” și s-a menținut hotărârea din 12 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Iar, prin încheierea din 05 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” s-a declarat inadmisibil.

Instanțele de judecată au reținut că, actul contestat, Procesul-verbal de control intermediar nr. 108 al volumelor și costului lucrărilor executate la obiectivul „Lucrări de reconstrucție a Teatrului Municipal Satiricus Ion Luca Caragiale” reprezintă un act preparatoriu și nu poate constitui obiect al acțiunii în contencios administrativ.

Ulterior, în temeiul procesului-verbal de control intermediar nr. 108 din 08 noiembrie 2017 a Inspecției de Stat în Construcții și încheierii din 05 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, autoritatea publică Agenția pentru Supraveghere Tehnică a emis actul administrativ individual - decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 11 din 01 iulie 2019, prin care s-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” la bugetul de stat venitul în sumă de 3 237 191 de lei, ca fiind obținut nelegitim de la exagerarea volumelor și a valorii lucrărilor.

Despre această decizie a luat cunoștință la data de 12 iulie 2019, în cadrul procedurii de executare intentată de către executorul judecătoresc Talmaci Roman, în baza încheierii privind intentarea procedurii de executare nr. 003-778/2019 din 12 iulie 2019.

A considerat ca fiind ilegal actul administrativ individual cu privire la obligarea achitării sumei, deoarece a fost emis cu încălcarea drepturilor sale, cât și a prevederilor legale.

A relatat că în rezultatul controlului volumelor și costurilor lucrărilor stabilite prin procesul-verbal de control, Inspecția de Stat în Construcții a constatat: „exagerări în sumă de 3 237,19 mii lei”. Exagerările se exprimă prin cheltuieli ale antreprenorului, care nu sunt justificate prin calculele respective bazate pe datele evidenței primare contabile; supraconsumul materialelor de construcție și a altor surse în comparație cu normele de consum; lucrări neexecutate, prevăzute de proiect, incluse în costul obiectului prezentat spre recepție; lucrări executate la nivel scăzut al calității.

A indicat că, conform pct. 5 al Regulamentului privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții, conform anexei nr. 1, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții, controlul volumelor și valorii lucrărilor se efectuează în mod obligatoriu în faza de recepție a construcțiilor, lucrărilor.

Obiectivul vizat nu era dat în exploatare la momentul controlului, iar Regulamentul nominalizat nu prevede „controlul inopinat”.

Astfel, în procesul-verbal nr. 108 din 8 noiembrie 2017 este indicat că reprezentantul Inspecției de Stat în Construcții - Vitalie Cozmolici, șef adjunct al Direcției Controlul Volumelor și Costul Lucrărilor a întocmit procesul-verbal de control inopinat al volumelor și costului lucrărilor executate de către antreprenorul general Societatea cu

Răspundere Limitată „Sevacons”, la obiectivul - Lucrări de reconstrucție a Teatrului Municipal „Satiricus Ion Luca Caragiale” din mun. Chișinău.

Realizarea unui astfel de control „inopinat” contravine prevederilor legale, iar întocmirea unui proces-verbal de control, nu este prevăzut de Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții și atrage după sine nulitatea acestuia și a actului administrativ bazat pe aceste concluzii vădit eronate și ilegale.

Procesul-verbal de control nr. 108 din 08 noiembrie 2017, este denumit „proces-verbal de control intermediar”. Un astfel de control intermediar nu este reglementat de lege, or, Regulamentul nominalizat prevede doar controlul final, în baza căruia pot fi luate decizii de către Inspecția de Stat în Construcții.

Potrivit pct. 24 al Regulamentului citat supra, controlul utilizării investițiilor publice se finalizează cu întocmirea procesului-verbal de control și a borderoului de recalculare a costului lucrărilor executate potrivit formularelor, aprobate de Organul național de dirijare în construcții.

Conform pct. 6 lit. f) din Regulamentul privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții, la efectuarea controlului volumelor și valorii lucrărilor de construcție a obiectivelor, Inspecția de Stat în Construcții exercită funcția de bază de asigurare din punct de vedere metodologic și normativ a controlului respectiv.

Reprezentantul Inspecției de Stat în Construcții nu a asigurat din punct de vedere metodologic și normativ controlul respectiv, acesta fiind efectuat cu încălcarea Regulamentului nominalizat.

A menționat Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” că, a fost desemnată câștigătoarea licitației nr.1745/12 din 14 septembrie 2012, pentru efectuarea lucrărilor de reconstrucție a Teatrului Municipal „Satiricus Ion Luca Caragiale”, fiind semnat în acest sens, contractul de antrepriză privind achiziția prin Licitație Publică nr. 1 din 04 octombrie 2012. Valoarea lucrărilor de construcție-montaj ce reprezintă obiectul prezentului contract este de 12 451 685 de lei, contract înregistrat la Agenția Achiziții Publice.

După realizarea lucrărilor de demolare la obiectiv, realizarea expertizei tehnice de rezistență, dar și a extinderii volumelor de către beneficiar, a fost stabilit ca scop prioritar, din punct de vedere tehnologic, îndeplinirea unui alt volum de lucrări, decât cel prevăzut de caietul de sarcini și devizul inițial.

Astfel, în componența reprezentanților beneficiarului/persoanei terțe și Institutului de proiectare „Intexnauca”, s-a decis încheierea unui Acord adițional de modificare a devizelor de cheltuieli, la aceeași sumă de 12 451 685 de lei.

Modificările privind volumele de lucrări, nu includ modificarea sumei totale a contractului nr. 1 din 04 octombrie 2012 în sumă de 12 451 685 de lei, iar devizul a fost aprobat și semnat de către beneficiar. La elaborarea devizelor noi, în noile condiții, Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” a preluat întocmai normativele de consum și formare a prețurilor din devizele inițiale, câștigătoare a licitației.

Odată ce volumul de lucrări a crescut neprevăzut, la 02 aprilie 2014, la ședința Grupului de lucru, în componența reprezentanților beneficiarului și Institutului de proiectare, s-a decis încheierea unui Acord de majorare a sumei inițiale a contractului cu 3 735 505 de lei.

La 03 aprilie 2014, a fost semnat Acordul de majorare cu 3 735 505 lei a valorii inițiale a contractului până la suma de 16 187 190 de lei. Devizele pentru volumele de lucrări împreună cu Acordul suplimentar, au fost semnate de beneficiar și înregistrate la Agenția Achiziții Publice.

La 04 aprilie 2014, beneficiarul a prezentat darea de seamă nr. 03 privind modificarea contractului de antrepriză, încheiat în rezultatul procedurii de licitație publică, pentru repartizarea sumei de bază în mărime de 12 451 685 de lei, cu procese-verbale de îndeplinire a lucrărilor, în baza devizelor modificate conform Deciziei grupului de lucru din 22 aprilie 2013 și a argumentat necesitatea semnării Acordului adițional pentru suma de 3 735 505 de lei.

Conform dării de seamă nr. 03, s-a stabilit că în perioada desfășurării lucrărilor au parvenit modificări după cum urmează:

- în baza art. 53 al Legii nr. 96 privind achizițiile publice, grupul de lucru a decis că este necesară modificarea contractului, în baza efectuării lucrărilor suplimentare neprevăzute în devizul inițial;

- conform proiectului a fost necesară expertiza tehnică, în urma căreia s-a constatat faptul că rezistența pereților, pilonilor, fundamentului nu corespunde normativelor, ceea ce a făcut imposibilă efectuarea lucrărilor conform caietului de sarcini, fără ca la început să fie executate lucrări de consolidare a clădirii.

În urma demolării s-a constatat că carcasa clădirii a fost construită din piatră but cu foarte puțin ciment, predominând mai mult amestec uscat.

Astfel, în baza hotărârii grupului de lucru, expusă în procesul-verbal nr.3 din 04 aprilie 2014, a fost încheiat acordul adițional nr. 1 din 04 aprilie 2014 privind majorarea valorii contractului inițial în sumă de 12 451 685 de lei, în baza lucrărilor suplimentare cu 30 %, adică cu 3 735 505 de lei, valoarea contractului după modificare fiind în mărime de 16 187 190 de lei.

Având în vedere că volumul lucrărilor a fost extins, iar proiectarea a mers în paralel cu executarea lucrărilor, uneori chiar fiind în întârziere, pentru finalizarea lucrărilor și darea în exploatare a obiectivului a apărut necesitatea de a organiza încă o licitație.

Astfel, la solicitările beneficiarului de a nu stopa lucrările, Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” a continuat pe cont propriu lucrările de reconstrucție, avansând beneficiarul cu peste 4 500 000 de lei.

Ținând cont de caracterul specific al lucrărilor, Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” avea deja contracte de avansare cu subantreprenorii pentru lucrări de iluminare și sunet profesionale, procurat și transmis în pregătire-uscare și combinare a lemnului scenei cu jumătate de an înainte de instalare. Beneficiarul a încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” un contract de achiziții din unica sursă.

Contractul în sumă de 9 607 755 de lei, a fost semnat la 21 noiembrie 2014 și înregistrat la Agenția Achiziții Publice. Devizele de cheltuieli la fel au fost elaborate în baza normelor de consum și costuri din oferta câștigătoare a Societății cu Răspundere Limitată „Sevacons” și semnate de beneficiar. Decizia de a încheia Contractul de achiziții din unica sursă, are la bază Decizia Grupului de lucru din 21 noiembrie 2014.

La fel, a fost prezentată și darea de seamă a Beneficiarului (înregistrată la Agenția Achiziții Publice), despre necesitatea contractării suplimentare de mijloace financiare pentru finalizarea lucrărilor.

A menționat că, așa cum nu exista un proiect de execuție a lucrărilor, proiectarea realizându-se în paralel cu efectuarea lucrărilor și conducându-se de planurile beneficiarului și, inclusiv, a normelor și necesităților tehnice, Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” a finalizat în totalitate lucrările de reconstrucție în luna august 2015, executând lucrări cu un excedent de valoare de 1 760 555,08 lei.

Nerecepționarea proceselor-verbale în valoare de peste 1 760 555,08 lei, a servit drept temei de adresare în instanța de judecată, pentru obligarea beneficiarului să recepționeze și să achite lucrările executate. Abia în luna septembrie 2017, reprezentantul beneficiarului a recepționat volumele de lucrări, după retragerea cererii de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons”.

În pofida faptului că toate lucrările au fost executate în volum deplin, calitativ și conform devizelor acceptate de beneficiar, întocmite în baza ofertei câștigătoare la licitație, iar procesele-verbale de execuție a lucrărilor au fost identice devizelor și achitate cu excepția ultimelor procese-verbale în mărime de peste 1 760 555,08 lei, beneficiarul a încercat în câteva rânduri să însceneze depistarea de nereguli legate de necorespunderea volumelor executate și a costurilor lucrărilor după cum urmează: a angajat o devizieră din cadrul Direcției Construcții Capitale a mun. Chișinău, care, neieșind la fața locului, a depistat excedent în volumul de lucrări și costuri în valoare de aproximativ 3 200 000 de lei, după care a înaintat administratorului Societății cu Răspundere Limitată „Sevacons” propunerea expusă de beneficiar de a se refuza reciproc de pretenții.

Administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Sevacons” a refuzat și pentru a-și întemeia pretențiile din cererea de chemare în judecată, a comandat și achitat Raportul de expertiză judiciară independentă la compania ÎI „Achimov”, iar în Raportul de expertiză nu au fost constatate abateri în afara marjei de eroare statistică.

Acest raport a fost expediat beneficiarului cu propunerea de soluționare pe cale amiabilă a litigiului. La rândul său, beneficiarul a comandat și el același Raport la ÎI „Achimov”, din care a rezultat o datorie a Societății cu Răspundere Limitată „Sevacons”, față de beneficiar de aproximativ aceeași suma de 3 200 000 de lei, sechestrând volume de lucrări și diminuând costurile.

Beneficiarul a apelat la Inspecția de Stat în Construcții, Direcția control al volumelor și costul lucrărilor în construcții, fiind verificate minuțios toate volumele de lucrări executate la obiect, fără să fie depistate abateri de volum și calitate în executarea lucrărilor. Însă, costul lucrărilor în raportul prealabil de control, a fost diminuat doar din prețuri cu aceeași sumă de 3 200 000 de lei.

Verificatorul din cadrul Inspecției de Stat în Construcții a comis mai multe erori și abateri de la legislația în vigoare, cum ar fi: în borderoul de recalcul al valorii și costului lucrărilor executate la obiectivul „Reconstrucția clădirii Teatrului Satiricus din mun. Chișinău”, este practic în totalmente exclus normativul pentru transportarea suplimentară a utilajului și resurselor materiale peste cele prevăzute în indicatoare de norme de deviz pentru montarea utilajului, unde în NCM L.01.XX:2014 sunt stipulate clar instrucțiunile privind implementarea normelor de deviz pentru lucrări de montare a utilajelor. Totodată, s-au depistat o mulțime de lucrări excluse sau modificate după normative inexistente la momentul întocmirii proceselor-verbale, dar actualizate pentru anii viitori.

Beneficiarul Teatrul Municipal “Satiricus Ion Luca Caragiale”, prin corespondența adresată, recunoaște faptul că în devizul inițial nu au fost efectuate calculele reale a

cheltuielilor necesare ca volum și specificație, acestea fiind necesare de a fi majorate. În scrisoarea nr. 19/12 din 07 februarie 2013, adresată de beneficiar antreprenorului, indică că, „în calculele inițiale în devizul de cheltuieli au fost introduse o cantitate insuficientă a utilajului scenic și nu atât de performant ca în prezent, iar după finisarea lucrărilor de reconstrucție a sălilor de spectacol va fi clară cantitatea și prețul final al utilajului scenic modern, ce urmează a fi procurat la momentul actual”.

La fel, la obiectivul dat au fost efectuate lucrări, care nu au fost incluse în caietul de sarcini. Prin scrisorile nr.19/31 din 17 aprilie 2013, nr.19/62 din 04 iulie 2013 și nr.19/79 din 26 iulie 2013, beneficiarul roagă îndeplinirea lucrărilor necesare, care n-au fost prevăzute în Caietul de sarcini, dar sunt inevitabile pentru a respecta cerințele tehnologice și normative întru finalizarea întreg obiectivului, care apar conform reproiectării în baza expertizei tehnice, înfăptuită în urma demolărilor construcțiilor și desfacerilor de tencuielei (după cum prevedea proiectul inițial), în urma depistării noilor factori tehnici ce influențează asupra rezistenței construcției, dar și cele ce țin de demolări și desfaceri, volumul cărora la momentul elaborării proiectului inițial practic nu putea fi determinat.

De asemenea, prin scrisoarea nr. 20/127 din 12 decembrie 2014, beneficiarul a solicitat antreprenorului ridicarea scenei cu 50 cm, față de scena construită conform proiectului. Tot prin scrisoarea dată, beneficiarul a garantat că cheltuielile suplimentare și le asumă.

Prin scrisoarea nr. 21/38 din 07 aprilie 2015, beneficiarul a solicitat antreprenorului să efectueze lucrări suplimentare la mecanica scenei, cu garantarea faptului că toate lucrările suplimentare vor fi suportate de către beneficiar, fapt care ulterior nici măcar nu a fost recunoscut, iar compania de construcții a cedat, neprezentând procesul-verbal pentru lucrări suplimentare, lăsând a fi din contul companiei.

Prin procesul-verbal de constatare a necesității efectuării substituirii unor volume de lucrări cu alte lucrări la proiectul nr. 44/2006, s-au stabilit volumele ce urmează a fi incluse în valoare totală de 12 451 685 de lei.

La fel, prin procesul-verbal din 10 noiembrie 2015, beneficiarul recunoaște lucrările suplimentare executate de antreprenor, în urma modificărilor de proiect și devizelor de cheltuieli coordonat cu Institutul de Proiectări „Inexnauca” SA, iar drept temei pentru achitarea datoriei privind volumul lucrărilor executate suplimentar, s-a anexat procesul-verbal de recepție finală a lucrărilor.

Lucrările au fost recepționate, iar vicii și abateri de la normele valorice nu au fost stipulate în aceste procese-verbale de recepție a lucrărilor executate. Toate lucrările efectuate suplimentar la obiectivul Teatrul Municipal „Satiricus Ion Luca Caragiale”, au fost realizate la solicitarea beneficiarului, cu garantarea achitării cheltuielilor suplimentare, iar calculul valorilor lucrărilor și materialelor folosite, sunt efectuate conform normativelor în vigoare la momentul executării acestor lucrări.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” admiterea acțiunii cu anularea Deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 11 din 01 iulie 2019, emisă de Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

Prin hotărârea din 30 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediu Rîșcani, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” și s-a anulat decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr.11 din 01 iulie 2019, emisă de Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

La data de 17 ianuarie 2020, Agenția pentru Supraveghere Tehnică a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediu Rîșcani, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons”.

Prin decizia din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat integral hotărârea din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediu Rîșcani cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea Societății cu Răspundere Limitată „Sevacons” s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 28 septembrie 2020 Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons”, reprezentată de avocatul Aurel Lefter a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material.

Conform pct. 5 al Regulamentului privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții, conform anexei nr. 1, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 360 din 25 iunie 1996, controlul volumelor și valorii lucrărilor se efectuează în mod obligatoriu în faza de recepție a construcțiilor, lucrărilor. Însă, obiectivul vizat în speță nu este dat în exploatare.

A relevat că, Regulamentul nominalizat nu prevede efectuarea controlului inopinat. În procesul-verbal nr. 108 din 08 noiembrie 2017 s-a indicat că „prezentul proces-verbal de control inopinat al volumelor și costului lucrărilor executate de către antreprenorul general Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” la obiectivul „Lucrări de reconstrucție a Teatrului Municipal „Satiricus Ion Luca Caragiale” din municipiul Chișinău”.

Astfel, a considerat că realizarea unui astfel de control inopinat contravine prevederilor legale, iar întocmirea unui proces-verbal de control contrar Regulamentului aprobat de Guvernul Republicii Moldova, atrage după sine nulitatea acestuia și a actului administrativ bazat pe aceste concluzii vădit eronate și ilegale.

Potrivit pct. 24 al Regulamentului nominalizat, controlul utilizării investițiilor publice se finalizează cu întocmirea procesului-verbal de control și borderoului de recalculare a costului lucrărilor executate potrivit formularelor aprobate de Organul național de dirijare în construcții.

Astfel, Regulamentul prevede doar controlul final, în baza căruia pot fi luate decizii de către Inspekția de Stat în Construcții.

A relatat că, verificatorul din cadrul Inspekției de Stat în Construcții a comis mai multe erori, în borderoul de recalcul al valorii și costului lucrărilor executate, fiind exclus normativul pentru transportarea suplimentară a utilajului și resurselor materiale, peste cele prevăzute în indicatoarele de norme de deviz pentru montarea utilajului.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons”, reprezentată de avocatul Aurel Lefter admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediu Rîșcani.

La etapa examinării procedurii de admisibilitate a recursului, prin prisma articolului 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție a verificat dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

La caz, obiectul prezentului recurs se referă la decizia Curții de Apel Chișinău din data de 15 iulie 2020, emisă ca instanță de apel, care intră în categoria de acte specificate în articolul 244 alin. (1) din Codul administrativ. Cererea de recurs nu este depusă în mod repetat, fiind depusă de către o persoană împuternicită.

La data de 27 ianuarie 2021, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a dispus examinarea în fond, în complet de 5 judecători, a recursului depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” reprezentată de avocatul Aurel Lefter împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Conform articolului 247 din Codul administrativ Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Colegiul notează că în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil a remis în adresa Agenției pentru Supraveghere Tehnică și a ÎM „Instituția Națională Teatrul municipal Satiricus Ion Luca Caragiale” copia recursului, creându-le participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procesului în recurs, cât și acordându-le posibilitatea să intervină cu concluzii scrise.

La data de 05 noiembrie 2020, Agenția pentru Supraveghere Tehnică a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând respingerea recursului înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons”.

Până la data examinării recursului Instituția Națională Teatrul municipal Satiricus Ion Luca Caragiale nu a făcut uz de dreptul de a depune referință.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1) și art. 245 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. (2) lit. d) Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Conform art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Articolul 96 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoașterea recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Din actele și lucrările cauzei rezultă cert că la 15 iulie 2020 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia recurată, prin care s-a casat integral hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 decembrie 2019, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, terț ÎM „Instituția Națională Teatrul municipal Satiricus Ion Luca Caragiale”, privind anularea Deciziei Agenției pentru Supraveghere Tehnică nr. 11 din 01 iulie 2019 „cu privire la aplicarea sancțiunilor economice”.

Copia deciziei motivate din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la data de 22 august 2020 prin poșta electronică avocatului Societății cu Răspundere Limitată „Sevacons”, Aurel Lefter la adresa juristaurel@yahoo.com (f.d.194).

Coroborând normele legale precitate, Colegiul a conchis că, în condițiile speței, termenul de procedură de 30 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca în ordine de recurs decizia din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a început să curgă din 23 august 2020, ziua imediat următoare datei notificării actului judecătoresc de dispoziție, iar data limită de depunere a recursului fiind ziua de 21 septembrie 2020.

Contrar dispozițiilor legale precitate, avocatul Aurel Lefter, acționînd în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Sevacons” a înregistrat cu numărul 9379, recursul motivat împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, la 28 septembrie 2020.

Recurentul a anexat la cererea de recurs copia plicului, care confirmă recepționarea deciziei instanței de apel la 29 august 2020, astfel considerînd că termenul de recurs începe a curge de la data notificării actului judecătoresc contest, prin intermediul oficiului poștal.

Aici, instanța de recurs relevă că conform art. 33 Cod administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordîndu-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Curtea de Apel Chișinău a notificat copia deciziei din 15 iulie 2020 reprezentantului recurente, avocatului Aurel Lefter prin intermediul poștei electronice, astfel asigurînd o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Prin urmare, instanța de recurs reiterează că la caz, termenul de procedură de 30 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca în ordine de recurs decizia din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a început să curgă din 23 august 2020, ziua imediat următoare datei notificării actului judecătoresc de dispoziție, iar data limită de depunere a recursului fiind ziua de 21 septembrie 2020.

În atare circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons”, reprezentată de avocatul Aurel Lefter împotriva

deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la Curtea Supremă de Justiție, cu depășirea termenului de 30 de zile.

În conformitate cu art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei* că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs trage concluzia că, la depunerea recursului împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons”, reprezentată de avocatul Aurel Lefter nu a respectat prevederile articolului 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere că Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons”, reprezentată de avocatul Aurel Lefter nu a respectat prevederile articolului 245 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons”,

reprezentată de avocatul Aurel Lefter împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 230, 245, 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons”, reprezentată de avocatul Aurel Lefter împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Sevacons” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, persoană terță Instituția Națională Teatrul municipal Satiricus Ion Luca Caragiale cu privire la contestarea actelor administrative, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Maria Gervas

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Nina Vascan